

TABLE DES MATIÈRES

Préface, par Dominique MULLIEZ, Directeur de l'EFA,	1
Stephen V. TRACY, Directeur de l'ASCSA et	2
Gert Jan VAN WIJNGARTEN, Directeur du NIA	2
Introduction	3
Liste des abréviations	7
Conférence inaugurale, par Oliver DICKINSON : <i>The "Third World" of the Aegean? Middle Helladic Greece Revisited</i>	13

I. TOPOGRAPHIE ET HABITAT

Katie DEMAKOPOULOU and Nicoletta DIVARI-VALAKOU, <i>The Middle Helladic Settlement on the Acropolis of Midea</i>	31-44
Άλκηστη ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, <i>Οι ανασκαφές στο Νοσοκομείο του Άργους</i>	45-56
Kim SHELTON, <i>Living and Dying in and around Middle Helladic Mycenae</i>	57-65
Eleni KONSOLAKI-YIANNOPOULOU, <i>The Middle Helladic Establishment at Megali Magoula, Galatas (Troezenia)</i>	67-76
Joost CROUWEL, <i>Middle Helladic Occupation at Geraki, Laconia</i>	77-86
Ελένη ΖΑΒΒΟΥ, <i>Ευρήματα της μεσοελλαδικής και της πρώιμης μυκηναϊκής εποχής από τη Σπάρτη και τη Λακωνία</i>	87-99
Jack L. DAVIS and Sharon R. STOCKER, <i>Early Helladic and Middle Helladic Pylos : The Petropoulos Trenches and Pre-Mycenaean Remains on the Englianos Ridge</i>	101-106
Jörg RAMBACH, <i>Πρόσφατες έρευνες σε μεσοελλαδικές θέσεις της δυτικής Πελοποννήσου</i>	107-119
Søren DIETZ and Maria STAVROPOULOU-GATSI, <i>Pagona and the Transition from Middle Helladic to Mycenaean in Northwestern Peloponnese</i>	121-128
Lena PAPAZOGLOU-MANIΟΥDAKI, <i>The Middle Helladic and Late Helladic I Periods at Aigion in Achaia</i>	129-141
Eva ALRAM-STERN, <i>Aigeira and the Beginning of the Middle Helladic Period in Achaia</i>	143-150
Michaela ZAVADIL, <i>The Peloponnese in the Middle Bronze Age : An Overview</i>	151-163
Walter GAUSS and Rudolfine SMETANA, <i>Aegina Kolonna in the Middle Bronze Age</i>	165-174
Naya SGOURITSA, <i>Lazarides on Aegina: Another Prehistoric Site (poster)</i>	175-180
Γιάννος Γ. ΛΩΛΟΣ, <i>Σκλάβος: ένα μεσοελλαδικό ορόσημο στη νότια ακτή της Σαλαμίνας (αναρτημένη ανακοίνωση)</i>	181-185

Γιάννα ΒΕΝΙΕΡΗ, <i>Νέα στοιχεία για την κατοίκηση στη νότια πλευρά της Ακρόπολης των Αθηνών κατά τη μεσοελλαδική περίοδο: ευρήματα από την ανασκαφή στο οικοπέδο Μαχρουγιάννη</i>	187-198
Όλγα ΚΑΚΑΒΟΓΙΑΝΝΗ και Κερασία ΝΤΟΥΝΗ, <i>Η μεσοελλαδική εποχή στη νοτιοανατολική Αττική</i>	199-210
Konstantinos ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, <i>Middle Helladic Human Activity in Eastern Attica: The Case of Brauron</i>	211-221
Jeannette FORSÉN, <i>Aphidna in Attica Revisited</i>	223-234
† Μαρία ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ, <i>Μεσοελλαδικές θέσεις στη Λαυρεωτική και τη νοτιοανατολική Αττική (αναρτημένη ανακοίνωση)</i>	235-242
Nikolas ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ, <i>Attica in the Middle Helladic Period</i>	243-257
Φωτεινή ΣΑΡΑΝΤΗ, <i>Νέοι οικισμοί της Μέσης Εποχής του Χαλκού στην επαρχία Ναυπακτίας (αναρτημένη ανακοίνωση)</i>	259-267
Sylvie ΜÜLLER CELKA, <i>L'occupation d'Érétrie (Eubée) à l'Helladique Moyen (poster)</i>	269-279
Λιάνα ΠΑΡΑΛΑΜΑ, Μαρία ΘΕΟΧΑΡΗ, Σταμάτης ΜΗΟΝΑΤΟΣ, Χριστίνα ΡΩΜΑΝΟΥ και Γιάννης ΜΑΝΟΣ, <i>Παλαμάρι Σκύρου: η πόλη της Μέσης Χαλκοκρατίας (αναρτημένη ανακοίνωση)</i>	281-289
Anthi ΒΑΤΖΙΟΥ-ΕΦΣΤΑΘΙΟΥ, <i>Kastraki, a New Bronze Age Settlement in Achaea Phthiotis</i>	291-300
Βασιλική ΑΔΡΥΜΗ-ΣΙΣΜΑΝΗ, <i>Το Διμήνι στη Μέση Εποχή Χαλκού</i>	301-313
Λεωνίδας Π. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗΣ, <i>Νεότερα ανασκαφικά δεδομένα της Μέσης Εποχής Χαλκού στο Νομό Καρδίτσας</i>	315-329

II. PRATIQUES FUNÉRAIRES ET ANTHROPOLOGIE PHYSIQUE

Anna LAGIA and William CAVANAGH, <i>Burials from Kouphovouno, Sparta, Lakonia</i>	333-346
Eleni MILKA, <i>Burials upon the Ruins of Abandoned Houses in the Middle Helladic Argolid</i>	347-355
Ελένη ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, <i>Μεσοελλαδικοί τάφοι από τη Μιδέα</i>	357-365
Olivier PELON, <i>Les tombes à fosse de Mycènes : rupture ou continuité ?</i>	367-376
Vassilis ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ and Kyriaki PSARAKI, <i>The Middle Helladic Cemeteries of Thebes. General Review and Remarks in the Light of New Investigations and Finds</i>	377-395
Laetitia PHIALON, <i>Funerary Practices in Central Greece from the Middle Helladic into the Early Mycenaean Period (poster)</i>	397-402
Vassilis P. PETRAKIS, <i>Diversity in Form and Practice in Middle Helladic and Early Mycenaean Elaborate Tombs: An Approach to Changing Prestige Expression in Changing Times</i>	403-416
Maia POMADERE, <i>De l'indifférenciation à la discrimination spatiale des sépultures ? Variété des comportements à l'égard des enfants morts pendant l'HM-HR I</i>	417-429
Florian RUPPENSTEIN, <i>Gender and Regional Differences in Middle Helladic Burial Customs</i>	431-439
Sevi TRIANTAPHYLLOU, <i>Prospects for Reconstructing the Lives of Middle Helladic Populations in the Argolid: Past and Present of Human Bone Studies</i>	441-451

Abi BOUWMAN, Keri BROWN and John PRAG, <i>Middle Helladic Kinship : Families, Faces and DNA at Mycenae</i>	453-459
Robert ARNOTT and Antonia MORGAN-FORSTER, <i>Health and Disease in Middle Helladic Greece</i>	461-470
Anne INGVARSSON-SUNDSTRÖM, <i>Tooth Counts and Individuals: Health Status in the East Cemetery and Barbouna at Asine as Interpreted from Teeth</i> (poster)	471-477
Fabian KANZ, Karl GROSSCHMIDT and Jan KIESSLICH, <i>Subsistence and more in Middle Bronze Age Aegina Kolonna : An Anthropology of Newborn Children</i> (poster)	479-487
Leda KOVATSI, Dimitra NIKOU, Sofia KOUIDOU-ANDREOU, Sevi TRIANTAPHYLLOU, Carol ZERNER and Sofia VOUTSAKI, <i>Ancient DNA Analysis of Human Remains from Middle Helladic Lerna</i> (poster)	489-494

III. UNIVERS SYMBOLIQUE ET RITUEL

Evyenia YIANNOLI, <i>Middle Helladic between Minoan and Mycenaean: On the Symbolic Meaning of Offensive Instruments</i>	497-507
Fritz BLAKOLMER, <i>The Iconography of the Shaft Grave Period as Evidence for a Middle Helladic Tradition of Figurative Arts?</i>	509-519
Anthi THEODOROU-MAVROMMATIDI, <i>Defining Ritual Action. A Middle Helladic Pit at the Site of Apollo Maleatas in Epidaurus</i>	521-533
Helène WHITTAKER, <i>Some Thoughts on Middle Helladic Religious Beliefs and Ritual and their Significance in Relation to Social Structure</i>	535-543
Alexandra TRANTA-NIKOLI, <i>Elements of Middle Helladic Religious Tradition and their Survival in Mycenaean Religion</i> (poster)	545-548

IV. CÉRAMIQUE ET CHRONOLOGIE

Michael B. COSMOPOULOS, <i>The Middle Helladic Stratigraphy of Eleusis</i>	551-556
Αικατερίνη ΣΤΑΜΟΥΔΗ, <i>Η μεσοελλαδική κατοίκηση στο Κάστρο Λαμίας. Κεραμεικές ακολουθίες και ιδιαιτερότητες στην κοιλάδα του Σπερχειού</i>	557-571
Fanouria DAKORONIA, <i>Delphi-Kirra-Pefkakia via Spercheios Valley : Matt-Painted Pottery as Sign of Inter-communication</i>	573-581
Μαρία-Φωτεινή ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ και Δημήτρης Ν. ΣΑΚΚΑΣ, <i>Μεσοελλαδική κεραμική από το Αμούρι στην κοιλάδα του Σπερχειού (αναρτημένη ανακοίνωση)</i>	583-590
Ελένη ΦΡΟΥΣΣΟΥ, <i>Η μετάβαση από τη Μέση στην Ύστερη Εποχή Χαλκού στο Νέο Μοναστήρι Φθιώτιδας (αναρτημένη ανακοίνωση)</i>	591-601
Kalliope SARRI, <i>Minyan and Minyanizing Pottery. Myth and Reality about a Middle Helladic Type Fossil</i>	603-613
John C. OVERBECK, <i>The Middle Helladic Origin of "Shaft-Grave Polychrome" Ware</i>	615-619

Iro MATHIOUDAKI, "Mainland Polychrome" Pottery : Definition, Chronology, Typological Correlations	621-633
Walter GAUSS, Aegina Kolonna. Pottery Classification and Research Database (poster)	635-640
Sofia VOUTSAKI, Albert NIJBOER and Carol ZERNER, Radiocarbon Analysis and Middle Helladic Lerna (poster)	641-647

V. PRODUCTION, TECHNOLOGIE ET ÉCONOMIE

Δέσποινα ΣΚΟΡΔΑ, Κίρρα: οι κεραμεικοί κλίβανοι του προϊστορικού οικισμού στη μετάβαση από τη μεσοελλαδική στην υστεροελλαδική εποχή	651-668
Lindsay SPENCER, The Regional Specialisation of Ceramic Production in the EH III through MH II Period	669-681
Evangelia KIRIATZI, "Minoanising" Pottery Traditions in the Southwest Aegean during the Middle Bronze Age: Understanding the Social Context of Technological and Consumption Practice	683-699
Maria KAYAFA, Middle Helladic Metallurgy and Metalworking : Review of the Archaeological and Archaeometric Evidence from the Peloponnese	701-711
Ιωάννης Δ. ΦΑΠΠΑΣ, Από τη Μέση στην Ύστερη Εποχή Χαλκού: μια οικοτεχνική δραστηριότητα στον Βοιωτικό Ορχομενό	713-719
Armelle GARDEISEN, Approche comparative de contextes du Bronze Moyen égéen à travers les données de l'archéozoologie	721-732
Gerhard FORSTENPOINTNER, Alfred GALIK, Gerald E. WEISSENGRUBER, Stefan ZOHMANN, Ursula THANHEISER and Walter GAUSS, Subsistence and more in Middle Bronze Age Aegina Kolonna : Patterns of Husbandry, Hunting and Agriculture	733-742
Alfred GALIK, Stefan ZOHMANN, Gerhard FORSTENPOINTNER, Gerald WEISSENGRUBER and Walter GAUSS, Subsistence and more in Middle Bronze Age Aegina Kolonna : Exploitation of Marine Resources (poster)	743-751

VI. ORGANISATION ET ÉVOLUTION SOCIALES

John BINTLIFF, The Middle Bronze Age through the Surface Survey Record of the Greek Mainland: Demographic and Sociopolitical Insights	755-763
Sofia VOUTSAKI, The Domestic Economy in Middle Helladic Asine	765-779
Anna PHILIPPA-TOUCHAIS, Settlement Planning and Social Organisation in Middle Helladic Greece	781-801
James C. WRIGHT, Towards a Social Archaeology of Middle Helladic Greece	803-815
Louise A. HITCHCOCK and Anne P. CHAPIN, Lacuna in Laconia : Why were there no Middle Helladic Palaces ? (poster)	817-822

VII. RELATIONS EXTÉRIEURES ET INTERACTION

Peggy SOTIRAKOPOULOU, <i>The Cycladic Middle Bronze Age : A "Dark Age" in Aegean Prehistory or a Dark Spot in Archaeological Research ?</i>	825-839
Donna May CREGO, <i>Ayia Irini IV: A Distribution Center for the Middle Helladic World ?</i> (poster)	841-845
Gerald CADOGAN and Katerina KOPAKA, <i>Coping with the Offshore Giant: Middle Helladic Interactions with Middle Minoan Crete</i>	847-858
Luca GIRELLA, <i>MH III and MM III : Ceramic Synchronisms in the Transition to the Late Bronze Age</i>	859-873
Aleydis VAN DE MOORTELE, <i>Interconnections between the Western Mesara and the Aegean in the Middle Bronze Age</i>	875-884
Tomáš ALUŠÍK, <i>Middle Helladic and Middle Minoan Defensive Architecture: A Comparison</i> (poster)	885-889
Christos BOULOTIS, <i>Koukonisi (Lemnos), un site portuaire florissant du Bronze Moyen et du début du Bronze Récent dans le Nord de l'Égée</i>	891-907
Vassilis P. PETRAKIS and Panagiotis MOUTZOURIDIS, <i>Grey Ware(s) from the Bronze Age Settlement of Koukonisi on Lemnos : First Presentation</i> (poster)	909-917
Massimo CULTRARO, <i>In Death not Separated. Evidence of Middle Bronze Age Intramural Burials at Poliochni on Lemnos</i>	919-930
Peter PAVÚK, <i>Minyan or not? The Second Millennium Grey Ware in Western Anatolia and its Relation to Mainland Greece</i>	931-943
Ιωάννης ΑΣΛΑΝΗΣ, <i>Στοιχεία αρχιτεκτονικής από τη μεσοχαλκή Μακεδονία: τα δεδομένα από τον Άγιο Μάμα Νέας Ολύμπου</i>	945-953
Χριστίνα ΖΙΩΤΑ, <i>Η δυτική Μακεδονία στην ύστερη τρίτη και στις αρχές της δεύτερης χιλιετίας π.Χ. Οι ταφικές πρακτικές και οι κοινωνικές τους διαστάσεις</i>	955-967
Sevi TRIANTAPHYLLOU, <i>Aspects of Life Histories from the Bronze Age Cemetery at Xeropigado Koiladas, Western Macedonia</i> (poster)	969-974
Aikaterini PAPANTHIMOU, †Angeliki PILALI and Evanthia PAPADOPOULOU, <i>Archontiko Yiannitson: A Settlement in Macedonia during the Late Third and Early Second Millennium B.C.</i> (poster)	975-980
Λιάνα ΣΤΕΦΑΝΗ και Νίκος ΜΕΡΟΥΣΗΣ, <i>Αναζητώντας τη Μέση Εποχή του Χαλκού στη Μακεδονία. Παλιές και νέες έρευνες στην Ημαθία</i> (αναρτημένη ανακοίνωση)	981-986
Ευτυχία ΠΟΥΛΑΚΗ-ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗ, Ελένη ΚΛΙΝΑΚΗ, Σοφία ΚΟΥΛΙΔΟΥ, Ευτέρπη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ και Αναστάσιος ΣΥΡΟΣ, <i>Η Μέση και η αρχή της Ύστερης Εποχής Χαλκού στην περιοχή του Μακεδονικού Ολύμπου</i> (αναρτημένη ανακοίνωση)	987-993
Kyriaki PSARAKI and Stelios ANDREOU, <i>Regional Processes and Interregional Interactions in Northern Greece during the Early Second Millennium B.C.</i> (poster)	995-1003

Rozalia CHRISTIDOU, <i>Middle Bronze Age Bone Tools from Soujan, Southeastern Albania</i> (poster)	1005-1012
Γαρυφαλιά ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ, <i>Η Μέση Χαλκοκρατία στα άκρα: η περίπτωση της Κέρκυρας</i>	1013-1023
Christina MERKOURI, <i>MH III/LH I Pottery from Vivara (Gulf of Naples, Italy). A Contribution to the Understanding of an Enigmatic Period</i>	1025-1036
Conclusion	1037-1039
Tables des matières	1041-1046